

m.v. som værende af »almenvigtig betydning«, jf. lov om undersøgelseskommissioner § 1, stk. 1.

X lægger afgørende vægt på, at enhver skal være forpligtet til at under vidneansvar afgive forklaring for undersøgelseskommissionen som vidne, når kommissionen anmoder om det. Dette indebærer, at formanden er en dommer, jf. lovens kap 5. X lægger også afgørende vægt på, at kommissionen har tre medlemmer af hensyn til, at kommissionen kan foretage retlige vurderinger, jf. § 2 stk.5. Endelig lægger X vægt på, at møder i undersøgelseskommissionen og møder i retten er offentlige, jf. lovens kap. 10, med de begrænsninger, der også ligger heri.

Der er efter X's opfattelse en række grunde til, at der bør nedsættes en undersøgelseskommission.

Det fremgår bl.a. af en række klager, der er kommet fra en gruppe borgere i Farum Kommune, og af en række andre oplysninger, der er fremkommet, at mange borgere i Farum Kommune har følt, at der åbenbart for Farum Kommune gjaldt særlige forhold, og at almindelige retsregler ikke gjaldt for Farum Kommune. Mange borgere har fået en opfattelse af, at Farum Kommune befandt sig i et retstomt rum, og at landets love og regler ikke gjaldt for Farum, hvilket kan sammenholdes med, at Farum Kommune ofte blev fremhævet som foregangskommune og mønsterkommune.

Uanset at forholdene i Farum Kommune har været unikke i forhold til andre kommuner, er det vigtigt at få afdækket, hvordan det har været muligt, at forholdene har kunnet udvikle sig, som tilfældet er, og hvordan så mange har kunnet blive involveret, f.eks. private virksomheder, samt hvorfor forskellige tilsynsmyndigheder ikke har grebet ind enten af sig selv eller på baggrund af klager.

Når en undersøgelse af Farum-sagen er af »almenvigtig betydning« skyldes det også, at det er en af de største og måske den største skandalesag inden for det offentlige med udgangspunkt i en kommune, vi nogensinde har set i Danmark.

Fra alle sider af det politiske spekter er det blevet fremhævet, at »alle sten skal vendes« i Farum-sagen. Derfor er det vigtigt, at der iværksættes en undersøgelse, der sikrer, at alle sten bliver vendt. Ellers kan man risikere, at der breder sig en opfattelse af, at der gælder særlige reg-

ler, når politikere er involveret, og at politikerne forsøger at dække over hinanden.

Formålet med undersøgelsen er at afdække alt det, som ikke er omfattet af den efterforskning, som Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (Bagmandspolitiet) har indledt med henblik på evt. at rejse tiltale i henhold til straffelovgivningen. Det betyder samtidig, at undersøgelseskommissionen ikke skal vurdere, om der er grundlag for tiltale efter straffeloven. Dette spørgsmål efterforskes og vurderes af Bagmandspolitiet

Undersøgelseskommissionen kan nemt komme til at beskæftige sig med forhold, der er omfattet af politiets efterforskning, f.eks. samarbejdet mellem kommunen og private virksomheder samt kommunalbestyrelsens informationsniveau i forhold til borgmesterens handlinger m.v. Der er intet forkert i, at Bagmandspolitiet og undersøgelseskommissionen ser på samme forhold. Formålet med politiets undersøgelser er alene at undersøge, om der er grundlag for strafferetlig tiltale. Det er ikke undersøgelseskommissionens opgave. Men de samme handlinger og mange flere, som slet ikke er omfattet af politiets efterforskning m.v. kan også vurderes i forhold til evt. »systemfejl«, evt. tjenstligt ansvar for embedsmænd, evt. overtrædelse af kommunale styrelsesregler, forvaltningsloven, offentlighedsloven, regler for revision m.v. Der er intet forkert i, at undersøgelseskommissionen og politiet samarbejder med hensyn til materiale om de faktiske forhold. Tværtimod er det nødvendigt i dette tilfælde. Undersøgelseskommissionens medlemmer vil i disse tilfælde være omfattet af samme tavshedspligt som politiet, jf. i øvrigt lovens kap. 8.

I forbindelse med udarbejdelse af kommissoriet for undersøgelseskommissionens arbejde skal justitsministeren tilgodese, at Bagmandspolitets og undersøgelseskommissionens arbejde ikke kolliderer med hinanden, og at Bagmandspolitiet og undersøgelseskommissionen tværtimod samarbejder vedr. materiale m.v.

X er også opmærksom på, at der foregår andet arbejde med hensyn til at afdække forhold i Farum-sagen. Men for dette arbejde gælder det, at det alene bygger på tilgængeligt materiale, og at ingen i den forbindelse har pligt til at udtale sig, hvis de ikke ønsker det, eller er under vidneansvar. Dertil kommer, at disse »undersøgelser«